

Klimatický zákon je nutné prepracovať

Ministerstvo životného prostredia SR predstavilo 30. januára prvý slovenský klimatický zákon. V rámci medzirezortného pripomienkového konania prišlo k zákonu spolu 767 pripomienok, z toho 482 zásadných. Značí to o závažnosti pripravovaného zákona a dopadu pre našu krajinu. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora (SPPK) sa rovnako aktívne zapojila do procesu pripomienkovania a uplatnila 64 pripomienok, pričom všetky pripomienky sú zásadné. Po preštudovaní materiálu sme došli k záveru, že je nevyhnutné návrh zákona prepracovať.

Nepresný a nejasný

V rámci všeobecnej pripomienky k materiálu ako celku sme navrhovali stiahnuť návrh zákona z aktuálne prebiehajúceho legislatívneho procesu, riadne a dôsledne prepracovať znenie vlastného materiálu, riadne a dôsledne dopracovať doložky vybraných vplyvov (najmä analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie) a opätovne predložiť prepracovaný návrh do predbežného pripomienkového konania (PPK) a následne do medzirezortného pripomienkového konania (MPK).

Aktuálny návrh zákona totiž považujeme za vágny, nedostatočne dopracovaný, nepresný, obsahujúci mnoho nezadefinovaných pojmov, vykazujúci znaky tzv. "goldplatingu", teda legislatívnych regulácií nad rámec toho, čo od nás žiada EÚ.

Predkladateľa zákona sme rovnako upozornili, že právna úprava ma byť jasná, vecná a zrozumiteľná. Jednou z nevyhnutných súčastí obsahu princípu právneho štátu je aj požiadavka právnej istoty. Našou požiadavkou je predvídateľné konanie orgánov verejnej moci (právna istota), ktorej základom je jednoznačný jazyk a zrozumiteľnosť právnych noriem.

Reálne nedosiahnuteľný

Slovenská republika (SR) sa prihlásila k dosiahnutiu uhlíkovej neutralite do roku 2050 pristúpením k Európskej zelenej dohode. Návrh zákona vychádza z predpokladu uhlíkovej neutrality SR v r. 2050. Uhlíková neutralita v zmysle Európskej zelenej dohody sa má dosiahnuť na celoeurópskej úrovni, t. j. ako súčet uhlíkových výkonnosti členských štátov. To predpokladá možnosť pre niektoré krajiny mať vyššie emisie ako ich záchyty. Všetky členské štáty teda nemusia nutne dosiahnuť uhlíkovú neutralitu.

Práve Slovensko patrí k menej vyspelým krajinám s ťažkým priemyslom, ktoré sú dnes v skupine krajín s vyššími emisiami na vybranú mernú jednotku (obyvateľ, HDP). SR dnes tiež nemá spracovanú žiadnu analýzu, ktorá by posudzovala potenciál a faktické možnosti ako naplníme cieľ uhlíkovej neutrality do 2050 a aj vzhľadom na popísané východiská pre SR je stanovenie cieľa dosiahnuť uhlíkovú neutralitu o 27 rokov dopredu príliš ambiciózne, respektíve reálne nedosiahnuteľné. Ambície musia ísť v súlade s možnosťami a bez poznania konkrétnych podmienok a predpokladov je legislatívne zavedenie tohto cieľa nad rámec európskej legislatívy.

Chýba posúdenie vplyvov

Zároveň si dovoľujeme uviesť, že predkladateľ pri príprave návrhu zákona žiadnym spôsobom nevyčíslil dopady na podnikateľské prostredie, ale len stroho uviedol, že v tejto fáze legislatívneho procesu nie je možné odhadnúť náklady, ktoré by vznikli podnikateľským subjektom v súvislosti s plnením povinností a úloh určených návrhom zákona. Okrem nákladov a administratívneho zaťaženia vyplývajúceho z informačných povinností a nákladov súvisiacich so žiadosťami o prostriedky z inovačného alebo modernizačného fondu je nevyhnutné vypočítať a uviesť aj

nepriame finančné náklady vyplývajúce z návrhu zákona, kde sa ukladajú povinnosti povinným osobám pri plnení klimatických cieľov.

V zmysle princípu právnej istoty, predvídateľnosti práva a transparentného legislatívneho procesu je nevyhnutné, aby pred prípravou samotného legislatívneho znenia návrhu zákona bolo vykonané dôsledné posúdenie a zhodnotenie vplyvov, ktoré vyhodnotí pozitívne a negatívne účinky navrhovanej právnej úpravy a zároveň vyčíslí dopady takejto navrhovanej úpravy. Pri vykonávaní analýzy považujeme za nevyhnutné dodržiavať záväzky, ktoré vyplývajú z Programového vyhlásenia vlády SR, v ktorom sa Vláda SR zaviazala komplexne a participatívne hodnotiť vplyvy návrhov právnych predpisov, vrátane vplyvov na strategické plánovanie.

Pracovné stretnutia, ktoré sa konali k jednotlivým sektorom, ktorých sa zákon bude bezprostredne týkať a regulovať, hodnotíme ako nedostatočné, pretože pripomienky relevantných subjektov, neboli žiadnym spôsobom premietnuté do návrhu zákona. Na základe vyššie uvedeného považujeme za nevyhnutné nepokračovať v aktuálnom legislatívnom procese, riadne prepracovať návrh zákona, dopracovať analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie a následne návrh zákona predložiť do PPK a MPK.